

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiuni se primesc după învoială

PARTEA OFICIALĂ

Pastorala de Învierea Domnului 1939.

IULIU

din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei
Episcop român unit de Cluj—Gherla,

Veneratului Cler și iubitului popor dreptcredincios

Dar și Binecuvântare dela Dumnezeu Tatăl și Mântuitorul Nostru Isus Hristos!

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Hristos a înviat!

Rostim, din nou, cu suflet fericit, cântarea biruinței vieții asupra morții. Fericiți ne închinăm sfintei Învieri Domnului, o lăudăm și o mărim. Intregă ființa noastră este stăpânită de nezdruccinată credință, că Învierea Domnului este și învierea noastră. Aceasta-i bucuria nestăpânită a credinții, care copleşte sufletele noastre, în lumina căreia cântă tot sufletul cântarea de biruință: „*Hristos a înviat*“.

Vieață ne-a răsărit nouă tuturor, din mormânt. Vieață nouă, vieață dumnezeiască. Vieața fiilor lui Dumnezeu, vieața fiilor împărăției. Hristos însuși s'a făcut vieața noastră. „*Eu sunt Învierea și Vieața*“. „*Cel ce crede întru mine nu va muri în veci*“. Pentru aceasta a murit și a înviat Hristos Domnul, ca să dăruiască vieață și celor din morminte.

Am zăcut, cu toții, întru întunec și în umbra morții. Robia grea a păcatului ne-a stăpânit, căci tot cel ce face păcat, rob este al păcatului. Cu adevărat ne-am înjugat cu moartea. Această stăpânire a păcatului a zdrobit-o Domnul și a ridicat jugul morții, care este plata păcatului. Ne-a desorbit, călcând cu moartea sa moartea. S'a făcut împăcarea noastră. Isus Hristos Domnul nostru s'a făcut pacea noastră, prin jertfa vieții sale pe sfântul lemn al Crucii și ne-a sculat pe toți la vieață nouă, întru iertarea păcatelor. Dumnezeescul cuvânt luminează sufletele noastre: „*Eu sunt Învierea și Vieața. Cel ce crede întru mine are vieața vecilor*“. Pe calea împărătească a vieții ne-a așezat Domnul. „*Eu sunt calea, adevărul și vieața*“. Ne chiamă să-l urmăm pe calea adevărului Evangheliei sale sfinte, pe călea Sa, pe călea vieții Sale, prin moarte, la vieață. „*Cel ce vrea să vină după mine, să se lapede de sine și să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie*“. Să se lapede de sine, de poftetele sale, de plăcerile sale și ale lumii, să plinească voia lui Dumnezeu, în ascultarea poruncilor lui sfinte, și pe această cale, a ascultării, să-i urmeze Domnului, purtându-și crucea rânduită muritorilor, cu creștinească răbdare, murind păcatului pentru a trăi în Hristos.

Să murim păcatului pentru ca să trăim în Hristos. Prețul răscumpărării și al mântuirii noastre l-a plătit Domnul pe cruce și ne-a deschis isvor de înviere și viață, prin sfântă Învierea Sa. Să ne împărtășim din acest isvor îmbelșugat de viață. Ne chiamă Domnul la sfânta împărtășanie a Învierii Sale. *Să ne luminăm popoare.* Lumina lui Hristos luminează tuturor. Să intrăm pe calea luminii, pe calea împărătească a păcii Lui, pentru a intra la viață.

Nu este altă cale de înviere decât lepădarea de păcat. Pentru aceasta a lăsat Domnul la îndemâna noastră taina iertării păcatelor, a împăcării sufletelor, unde lucrează mântuire și dăruiește viață nouă, Domnul Isus, dragostea lui nemărginită, prin puterea dumnezeescului cuvânt: »*Luafi Spirit Sfânt: căroră veți ierta păcatele se vor ierta lor*«.

Iertarea păcatelor, aceasta-i împăcarea și învierea sufletelor. Așa coboară în suflete darul primirii de fii și caldă îmbrățișare părintească cuprinde pe cel reîntors acasă și sărutarea cerescului părinte fericește sufletul împăcat și luminat.

Învierea Domnului revarsă prisosința vieții întru iertarea păcatelor. Chiar în ziua învierii sale, acest cuvânt se desprinde, cel dintâiu, de pe buzele preasfinte ale Mântuitorului Isus: »*Pace vouă*«. »*Luafi Spirit Sfânt: căroră veți ierta păcatele se vor ierta lor*«.

Pentru această iertare s'a înălțat pe Cruce, pentru aceasta și-a dat viața și a înviat din morți. *Iertarea păcatelor: învierea și viața.* Aceasta-i calea vieții. Aceasta-i învierea. La această sfântă împărtășanie, a Învierii Domnului, suntem chemați stăruitor de Domnul: »*Veniți la mine toți cei întristați și împovărați și eu vă voi odihni pe voi*«. Odihna păcii sale ni-o îmbie Domnul. Ne îmbie, tuturor, sufletul său, viața sa. »*Întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu față de noi, că din sufletul său ne-a dat nouă*«. Acest suflet ni-l îmbie pentruca să avem viață. *Vieța fiilor lui Dumnezeu, viața fiilor împărăției Sale.*

Ziua Învierii, să ne luminăm popoare! Să primim în sufletele noastre lumina darului lui Dumnezeu, darul dragostei lui, întru iertarea păcatelor noastre și să așezăm viața noastră întru pacea lui Dumnezeu.

Dacă trăim cu spiritul, cu spiritul, adică cu sufletul lui Dumnezeu, să și umblăm. Ca fiii luminii să umblăm, săvârșind faptele bune, plinind poruncile Domnului, ferind sufletele noastre de cele rele. Nu ca niște neînțelepți să umblăm, vă zic cu sf. Apostol Pavel, ci ca niște înțelepți, răscumpărând vremea, că zilele rele sunt.

Zilele rele sunt. Cu adevărat pline de toate primejdiile.

Toată lumea în frământare. Neamurile față în față. Neamurile toate, înfrățite de același Mântuitor, jertfit pe Cruce, pentru împăcarea lumii, care a venit în lume, să cheme pe toți în împărăția sa, împărăția păcii sale, în care cea dintâiu și cea mai mare lege este dragostea; nu mai vreau să se cunoască de frați. Dragostea multora s'a răcit.

În fața atâtor primejdii, în zile grele, să ne reculegem sufletește și să întemeiem sufletul nostru puternic în credința lui Dumnezeu, care a dat putere și biruință părinților noștri. Calea străbătută de ei, a fost bineplăcută lui Dumnezeu. În vremuri grele, ei au fost tari, pentrucă cu ei a fost Dumnezeu. Ei s'au ținut aproape de Dumnezeu. Temători și iubitori de Dumnezeu: casele lor, familiile lor, au fost sub a Lui ocrotire. Pruncii, pe cari i-a dăruit lor Dumnezeu, au fost pruncii Lui și prin ei Dumnezeu a dăruit poporului său putere de viață. A înaintat din veac în veac în vigoare de viață și a luat cununa biruinței la plinirea vremii. Trăind în ale Domnului porunci, l-au simțit totdeauna aproape și au rostit în toate zilele: *Dacă Dumnezeu este cu noi, cine este împotriva noastră.* Ei au cunoscut Casa lui Dumnezeu, biserica Lui sfântă. În ea s'au simțit în Casa Părintelui Ceresc, și cetate de apărare și turn de biruință le-a fost altarul Domnului. Din el, isvor nese-

cat de vieață, au luat apa vie, puterea de vieață. Sfânta împărtașanie, din pâinea cea cerească, a coborât în sufletul neamului puterea sănătății și vieții dumnezeiești. Acesta este adevărul, întărit de veacurile cari mărturisesc biruința creștinească și românească a neamului nostru binecuvântat de Dumnezeu.

Purtăm în noi o vieață de douăzeci de veacuri creștinești și românești, pe cari le-am străbătut cu acest suflet, întemeiat în lumina darului lui Dumnezeu. - Această luminată cale, care a fost calea trecutului nostru, până la plinirea vremii, trebuie să fie și calea viitorului nostru.

Lumina cărării noastre, adevărul cuvântului lui Dumnezeu. Faptele vieții noastre, plinirea cuvântului lui Dumnezeu. Dreptatea lui Dumnezeu, care fericește sufletele noastre, răsplata neatinsă, de nimeni, a vieții noastre.

„Hristos a înviat!“ Așa au mărturisit părinții noștri. Așa au crezut și așa au trăit, împărtașindu-se din lumina Invierii Domnului și din mărirea biruinței lui.

Urmând cărarea străbună, vom păstra neatinsă puterea de vieață a neamului și neatinsă va rămânea mărirea biruinței lui.

„Să nu se teamă inimile voastre, nici să se înspăimânteze, iară voi veni la voi“. Cu aceste cuvinte a îmbărbătat Domnul pe ucenicii săi. Iară a venit la ei, înviat, cu mărire, a treia zi din morți. Pentru toți a înviat. A fericit sufletele lor și a fericit sufletele noastre, plinindu-și dumnezeiasca făgăduință: iară voi veni la voi și sufletul vostru se va bucura și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

Dumnezeiasca bucurie, a sufletului împăcat cu Dumnezeu. Fericitoarea bucurie, a celui ce-L vede azi și în toate zilele vieții sale, cu ochii sufletului curat, cuprinzând cuvântul Domnului: „Cel ce mă iubeste pe mine, iubise-va de Tatăl meu și eu îl voi iubipe el și mă voi arăta lui“. Dumnezeiască arătare. Cu noi este Dumnezeu. Cu noi, până nu î-L scoatem noi afară. Să-L primim în suflete, să-i spunem cuvântul de chemare: Vino Doamne. Intră Doamne. Intră și rămâi cu noi. Ai fost păzit în sufletul neamului nostru, l-ai însoțit pe cărarea lungă a celor douăzeci de veacuri, l-ai adus la lumina vieții, ca neam creștinesc, din neamul împărătesc roman, pe aceste plaiuri binecuvântate; dragostea cerească l-a încununat cu cununa biruinței dreptății Tale, pentru credința ce Ți-a păstrat-o și pentru nădejdea ce a așezat-o în Tine, Doamne al cerului și al pământului. Rămâi Doamne în sânul neamului nostru, care îți rămâne și pe mai departe credincios, și plinește Doamne, cu puterea Ta, misiunea sfântă pentru care ne-ai adus, după atâtea suferințe, la întregire, în hotarele lărgite ale dreptății Tale, în cari ne-ai așezat dintru început.

Așa să se înalțe rugăciunea noastră caldă către Domnul înviat din morți și iubindu-ne unii pe alții, ca într'un cuget să mărturisim credință izbăvitoare și de viață dătătoare: *Hristos a înviat* și să ne închinăm sfintei Invierii Lui, celei de a treia zi.

„Domnul va da putere poporului Său și va binecuvânta pe poporul Său cu pace“.

»Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrășmașii Lui«.

»Hristos a înviat“.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi“.

„Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin“.

Cluj, de Invierea Domnului 1939.

Episcop IULIU.

Această pastorală se va citi din partea Onorat Fraților noștri poporului credincios în prima zi de Paști, iar în ziua a doua și a treia, unde sunt mai multe filii, se va citi și a treia zi de sărbătoare.

Telegramă omagială:

Cu ocazia ridicării Eminenței Sale Reverendissime *Luigi Maglione* la demnitatea de *Secretar de Stat al Suveranului Pontif Papa Pius XII.* în numele credincioșilor eparhiei Clujului—Gherlei, am prezentat Eminenței Sale omagiale felicitări împreunate cu cele mai calde urări la binecuvântată muncă a noiei misiuni.

La telegrama noastră Eminentisimul Cardinal Secretar de Stat a binevoit a ne răspunde cu următoarea telegramă:

Înalt Preasfințitului Episcop al Clujului
Cetatea Vaticanului 19, 17.

Mișcat în mod deosebit pentru urările Excelenței Voastre Vă prezint vii mulțumiri.

Cardinalul Maglione.

Cluj, la 23 Martie 1939.

Nr. 2740—1939.

Intregirea Capitulului Catedralei.

În urma morții regretatului Canonic *Dr. Victor Bojor* în sânul Veneratului Capitul Catedral al Bisericii Catedrale din Cluj, în ședința ținută la 19 Ianuarie 1939, am făcut următoarele promovări și anume:

1. Reverendisimul Domn *Dr. Gheorghe Vidicân*, canonic eclesiarh a fost promovat la scaunul de canonic lector.

2. Reverendisimul Domn *Ioan Agârbiceanu*, canonic scolastic, la scaunul de canonic eclesiarh.

3. Reverendisimul Domn *Dr. Titus Malai*, canonic cancelar, la scaunul de canonic scolastic.

4. Ilustrisimul și Reverendis. Domn *Dr. Emil Iuga*, canonic prebendat, la scaunul de canonic cancelar.

5. La scaunul rămas vacant de canonic prebendat a fost ales și consti-

tuit Reverendisimul Domn *Dr. Grigoriu Strâmbu*, profesor la Academia de Teologie.

Solemnitatea promovării și instalarea noului ales, a Reverendisimului canonic *Dr. Grigoriu Strâmbu*, o vom plini-o în cadrele sfintei Liturghii pontificale, în biserica Catedrală din Cluj, în Dumineca din 26 Martie 1939.

Cluj la 20 Martie 1939.

Nr. 2946—1939.

Hirotoniri

Sâmbătă în 25 Martie 1939, Sărbătoarea *Bunei Vestiri a Sfintei Fecioare Maria*, am conferit sacrele orduri ale subdiaconatului și diaconatului clericului absolvent *Ioan Suciu* iar Duminecă în 26 Martie c., în Catedrala Schimbarea la Față din Cluj, i-am conferit, în cadrele liturghiei arhieresti, ordul sfintei preoții.

Cluj, la 27 Martie 1939.

Nr. 2855—1939.

Participarea tineretului la serviciile religioase ale cultului, cărui aparțin, la sărbătorile naționale și la aniversarea Familiei Domnitoare

Venerat Cler Diecezan,

Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 669—1939, apărut în Monitorul Oficial din 25 Februarie 1939, se dispune, ca întreg tineretul școlar, ca și premilitarii să participe la serviciile cultului căruia îi aparțin și la sărbătorile naționale și la aniversarea Familiei Domnitoare.

Rezidențiile Regale au comunicat aceste dispoziții spre strictă urmărire tuturor autorităților în cauză.

Comunicăm aceasta, pentru a supraveghea de executarea lor întocmai.

Cluj, din șed. cons. 23 Martie 1939.

Nr. 2746—1939.

În legătură cu angajarea pictorilor și zugravilor bisericești

Publicăm mai la vale adresa Nr. 10.625/1939 a Onoratului Minister al Cultelor și Artelor — Direcțiunea Artelor — lăsând Veneratului Cler tractual să urmeze dispozițiunile cuprinse în ea cu prilejul angajării pictorilor și zugravilor bisericești.

Copie:

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR

Nr. 10.625/1939 din 10 Martie 1939.

Prea Sfinției Sale Preasfințitului Episcop
Unit

din Cluj

Prea Sfințite,

Comisiunea picturii bisericești, a fost înființată de Ministerul nostru cu scopul de-a asigura o bună și superioară executare a picturilor bisericești, atât din punct de vedere artistic, cât și din punct de vedere tehnic.

În urma experiențelor făcute în întreaga Țară, Comisiunea s'a aflat în plăcută situație de-a aduce Ministerului rezultatele, la care a ajuns de-a indica o serie de directive în scopul ridicării nivelului artistic și tehnic al picturilor din biserici.

O constatare importantă, în urma controlurilor și recepționărilor picturilor bisericești, făcute de comisia specială de calificare, este următoarea:

În general, zugravii, ca să facă economii materiale, execută picturile la biserici, fără să facă preparație zidurilor, conform bunei tehnici, uneori nici măcar nu se netezesc suprafețele, ce se pictează, aceasta face, ca picturile să nu reziste. Ba chiar mulți dintre zugravi, spre a face economii de ulei, dau un prim strat de clei spre a împiedeca absorbirea uleiului în zid, această preparație cu timpul crapă, și întreaga pictură se cojește după un scurt timp.

Motivul învoțat de zugravi, este efetinătatea, cu cari sunt forțați să angajeze lucrările. Lucrările se dau prin licitație, unde se prezintă pictori fără

alegere, cari se concurează între ei, luând de bază, în general, un caet de sarcini și condițiuni, întocmit fiind de o persoană nepregătită, fie chiar de concurenți în ziua licitației. Caetul de sarcini și condițiuni, este mai totdeauna incomplect, iar lucrarea se adju-decă asupra aceluia, care lasă mai ieftin.

Spre a remedia această stare de lucruri, și potrivit încheierilor comisiei speciale de calificare, Ministerul a luat dispoziția, ca la orișice fel de lucrare de pictură bisericească, fie totale sau parțiale, fie din nou sau restaurări, fie spălături sau complectări, înaintea licitațiilor, să se ia avizul unui pictor bisericesc cu autorizația definitivă, care să controleze caetul de sarcini și devizul, cu specială atenție la executarea tehnică, iar pictorul însărcinat cu aceasta, să comunice totdeauna Ministerului rezultatul constatărilor sale.

Deasemeni, Ministerul a luat hotărârea, ca la licitațiile pentru pictură bisericească, să fie primiți numai pictorii sau zugravii bisericești, cari vor prezenta autorizația Ministerului în original. În felul acesta, se vor putea constata din cetirea textului original condițiunile, în cari poate lucra fiecare candidat.

Totodată, Ministerul a mai hotărât, ca recepționarea tuturor lucrărilor de pictură bisericească din Țară, să se facă de către un cleric delegat al Sfinției Episcopii respective, împreună cu un pictor bisericesc cu autorizație definitivă, delegat de Comisia specială de calificare pentru partea artistică și tehnică.

Avem onoarea a Vă ruga Prea Sfințite, să binevoiți a da dispoziții în tot cuprinsul Eparhiei, făcându-se cuvenita publicitate la protopopiate și parohii, pentru a se respecta la ori ce lucrare de pictură bisericească, cele trei puncte enumerate mai sus.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.
Ministru ss. Zigre.

Director General ss Indescifrabil.
Cluj, din șed. cons., 16 Martie 1939.

No. 2578/1939.

Inventarierea avuțiilor publice

Dăm mai jos textul ordinului Onoratului Minister al Cultelor privitor la concursul, ce trebuie să-l dea preoțimea noastră la lucrările de întocmire a inventarelor.

Cluj, la 29 Martie 1939.

Copie :

Copie de pe adresa Președinției Consiliului de Miniștri, Cabinetul Primului Ministru, înregistrată la Nr. 10.356/2/III/1939.

Domnule Ministru,

S'a simțit nevoia, ca avuțiile publice să fie inventariate și evaluate, pentru ca să le putem cunoaște, conserva și pune în valoare. O bună gospodărire a bogățiilor publice și deci o bună îndrumare a economiei naționale nu este posibilă fără cunoașterea precisă a acestor avuții.

În acest scop a fost înființat Ministerul însărcinat cu inventarierea avuțiilor publice. Acesta va pregăti, organiza, verifica și sistematiza lucrările necesare.

Pentru a i se ușura această sarcină, avem onoarea a vă ruga, să binevoiți a da dispozițiuni tuturor instituțiilor, serviciilor, regiilor și organelor, care depind de departamentul de sub con-

ducerea Dvs., cum și instanțelor judecătorești, ca să dea, nemijlocit, Ministerului Inventarului avuțiilor publice, toate științele, informațiile și lămuririle, de care ar avea nevoie în executarea misiunii sale; să-și pună la dispoziție actele și lucrările necesare; și să îndeplinească lucrările de birou sau pe teren, administrative, judiciare sau tehnice, pe care le-ar cere Ministerul Inventarului.

De asemeni, vă rugăm să binevoiți a detașa în serviciul acestui Minister, la propunerea acestuia, funcționarii, de care ar avea absolută nevoie.

Vă rugăm să binevoiți a pune în vedere organelor mai sus amintite, ca să-și îndeplinească îndatoririle de serviciu, ce li se cer în vederea inventarierii bunurilor publice, cu toată conștiinciozitatea și promptitudinea, sub sancțiunea aplicării rigorilor legilor și regulamentelor.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Vice-Preș. de Cons. de Miniștri,

(ss.) **A. Călinescu**

Ministru Invent. Avuțiilor Publice,

(ss) **Traian Pop**

Pentru conformitate,

(Indescifrabil).

Nr. 2576—1939.

Activitatea Reuniunii diecezane de sfintele Misiuni. Situația sa financiară pe anul 1938

Publicăm mai jos raportul despre activitatea Reuniunii diecezane de sfintele Misiuni, și bilanțul financiar pe anul 1938, pentru a ajunge la cunoștința Veneratului Cler diecezan.

Exprimând aici bucuria noastră pentru rezultatele strădaniilor misiunilor întru mărirea lui Dumnezeu, și mulțumirea noastră, dăm arhierasca binecuvântare.

Cluj, din ședința consistorială, ținută la 23 Martie 1939.

Raportul general

asupra activității Reuniunii diecezane de Misiuni sfinte din anul 1938

Din prilejul încheerii anului de activitate 1938, Comitetul Reuniunii diecezane de Misiuni sfinte, și în acest an, ca și în anii trecuți, conform sta-

tutelor, își face Raportul său. Din datele, cari până în prezent au sosit și s'au înregistrat, se constată cu mângăere, că parohiile, cari au avut fericirea de a se bucura de atari misiuni sfinte, au gustat cu adevărat pacea și dragostea, pe care Mântuitorul ne-a lăsat-o de moștenire prin jertfa Crucii. Numărul frumos al credincioșilor, cari din prilejul sfintelor Misiuni, s'au apropiat de sfintele Taine, ne vorbește și ne asigură, că Domnul, cu darul său, a lucrat din prisos, deschizând inimile, ca sămânța bună, Cuvântul lui Dumnezeu, ce s'a aruncat de preotul Misionar, să aducă rod. Ne rămâne tuturor, pe care Domnul ne-a așezat prin Arhiepiscopul nostru, în mijlocul sufletelor, să ne folosim bine de aceste profunde ocazii, Misiunile, și să continuăm firul, de unde Misionarul a terminat. Să ținem aprinsă flacăra credinței neîncetat în sufletele încredințate. Scânteia, ce a căzut în suflete, să nu se stingă, ci din contră, să ia proporții, să se încingă pe un câmp cât de vast. Acum, în zile grele de încercare, când cei fără de Dumnezeu folosesc toate mijloacele posibile pentru cauza lor distrugătoare de suflete, noi trebuie să fim cu un îndoit zel, dragostea lui Hristos să ne aprindă sufletele noastre de Apostoli în mărturisirea Adevărului veșnic, pentru care El și-a vărsat Sfântul Sânge pe lemnul Crucii.

Bucuria e mare, când se fac misiuni cât de multe, se iau la întrecere Frații preoți în pregătirea Misiunilor, ca astfel sufletele răscumpărate cu atâta jertfă din partea Mântuitorului, să fie scăldate din nou în baia cea scumpă și sfântă a Darului dumnezeesc, ca să devină din fiii rebeli, fii umiliți și buni ai Tatălui Ceresc, toți, pentru cari Domnul s'a jertfit.

Să dea Domnul, ca acest an, să fie mai înbelșugat în roade misionare, ca să aducă mărire lui Dumnezeu, mângăere Fraților în Hristos, cari păstoresc sufletele, iar sufletelor însetate de Adevăr, pacea și dreptatea lui Hristos să se reverse din belșug peste ele.

Mai jos urmează rezultatul sfintelor Misiuni din anul 1938 și anume:

I. Misiuni ținute înafară de sinoadele protopopești :

1. *Câfcău* (tr. Reteag), 24—27 Martie: cond. Păr. Vasile Câmpean; ajutor Păr. T. Bocoș, I. Mureșan, A. Ciurdărean iun. și I. Cheresteșiu, cu 8 predici și 740 sf. cuminecări.
2. *Mușca* (tr. Munții-Apuseni), 10—13 Martie: cond. Păr. Dr. Simion Chișiu; ajutor Păr. P. Manea, N. Bucea și Gh. Simu, 7 predici și 700 cuminecări.
3. *Ragla* (tr. Budacului), 24—26 Iunie: cond. Păr. Pompeiu Onofreiu; ajut. la mărt. Păr. T. Macrea, I. Cuesdeanu, V. Hanțiu și V. Cengher, cu 9 predici și 205 sf. cuminecări.
4. *Gădălin* (tr. Someș), 11—15 Iunie: cond. Păr. Leon Manu, 8 predici și 495 cuminecări.
5. *Fildul de mijloc* (tr. Huedinului), 23—26 Iunie: cond. Păr. Gavril Iagăr; ajut. mărt. Păr. V. Ghițiu, I. Ilieșu și O. Pantea, 8 predici și 290 cuminecări.
6. *Sărata* (tr. Bistrița), 23—26 Iunie: cond. Rdis. Dr. Gregoriu Strîmbu; ajut. mărt. Păr. I. Lemeny, E. Butuza, 8 predici și 380 cuminecări.
7. *Valea Ierii* (tr. Iara), 28—30 Iunie: cond. Păr. Pompeiu Onofreiu; ajut. mărt. V. Feneșan, C. Teotelecan, I. Traica, 9 predici și 120 cumin.
8. *Tăuțiu* (tr. Clui-Mănăstur), 23—26 Iunie: cond. Păr. Dr. Vincențiu Pandrea; ajut. mărt. Păr. I. Irimieș și preotul local, 11 predici și 220 cuminecări.
9. *Reteag* (tr. Reteag), 12—14 Iunie: cond. Păr. Dr. Simion Chișiu; ajut. V. Câmpean și Fl. Sonea, 7 predici și 220 cuminecări.
10. *Sălișca* (tr. Reteag), 23—26 Iunie: cond. Păr. Vasile Chindriș; ajut. Păr. T. Bocoș și A. Ciurdărean, 180 cuminecări.
11. *Ruginoasa* (tr. Cluj-Mănăstur), 5-8 August: cond. Păr. Petru Domșa; ajut. Păr. Tr. Budelecan, N. Ha-

- țegan, 9 predici și 200 cuminecări.
12. *Pintic* (tr. Dej), 5—7 August: cond. Păr. George Mânzat; ajut. Păr. T. Cerghi și I. Pop, 8 predici și 118 cuminecări.
  13. *Băbdiu* (tr. Dej), 5—7 Aug.: cond. Păr. Iuliu Stana; ajut. mărt. Păr. I. Mânzat, I. Bușiția și E. Hales, 6 predici și 178 cuminecări.
  14. *Buciumi* (tr. Buciumi), 14—15 Aug.: cond. Păr. Pompeiu Onofreiu, 4 predici și 672 cuminecări; ajutor mărt. Păr. G. Deac, V. Varga, I. Maxim, V. Simoca, V. Sima, Șt. Răcășan, O. Pantea și S. Hațiegan.
  15. *Dobricul Mare* (tr. Beclean), 27-29 August: cond. Păr. Emil Ciurdădăreanu, 6 predici și 120 cumin.
  16. *Ilva Mare Sat* (vic. Rodnei), 5-7 August: cond. Păr. Leon Manu, 5 predici și 100 cuminecări; ajutor mărt. Păr. A. Bidian și O. Bulbuc.
  17. *Boiul Mare* (tr. Ileanda), 27—29 August: cond. Păr. Valeriu Filipan, 6 predici și 150 cuminecări; ajut. Păr. I. Pop, E. Cotețiu, O. Popovici și I. Todorean.
  18. *Figa* (tr. Beclean), 5—7 August: cond. Păr. Petru Scridon, 6 predici și 120 cuminecări; ajut. Păr. A. Socaciu.
  19. *Băița* (vic. Gherlei), 5—8 Noemv.: cond. Păr. prof. Emanoil Pioaraș, 7 predici și 73 cuminecări.
  20. *Dârja* (tr. Someș), 25-27 Octomvrie: cond. Păr. V. Chindriș, 9 predici și 525 cuminecări.
  21. *Cluj-Iris* (tr. Cluj), 8—16 Oct.: cond. Păr. Gavril Fogaș, 27 predici și 1142 cuminecări.
  22. *Jucul de sus* (tr. Someș), 23—26 Octomvrie: cond. Păr. Izidor Deac, 9 predici și 285 cuminecări; ajut. mărt. Păr. V. Hopârtean și N. Lemeny.
  23. *Ilva Mare Sat* (vic. Rodnei), 5—8 Noemvrie: cond. Leon Manu, 5 predici și 110 cuminecări; ajutor mărt. Păr. O. Bulbuc și Tr. Buzila.
  24. *Șieu Odorheiu* (tr. Bistrița), 3—6 Decemvrie: cond. Rdis. Dr. Titus Malai, 6 predici și 319 cuminecări; ajut. mărt. Păr. I. Petringel, I. Lemeny, I. Radu și V. Baciuc.
  25. *Rușii-Munți* (tr. Budac): 2-4 Apr.: cond. Păr. Alexandru Poenariu, 6 predici și 531 cuminecări; ajutor mărt. Păr. C. Dumbrava, I. Mihailaș, A. Boțian și V. Vasii.
  26. *Rugășești* (tr. Reteag), 5—8 Nov.: cond. Păr. Ioan Rob, 272 cumin.
- Totalul predicilor sunt: — 194.
Totalul cuminecărilor sunt: 8.465.

II. Misiunile ținute în cadrele sinoadelor protopopești 1938:

1. *Jucul de mijloc* (tr. Someș), 24—27 Martie: cond. Păr. Mihaiu Rațiu; ajut. Păr. Augustin V. Cueșdean, 9 predici și 247 cuminecări.
2. *Lita* (tr. Iara), 9—11 Aprilie: cond. Păr. Ioan Traica, 6 predici și 372 cuminecări; ajut. Păr. I. Cosma și C. Teotelecan.
3. *Dej* (tr. Dej), 11—14 Iunie: cond. Păr. Laurențiu Coste, 6 predici și 38 cuminecări; ajut. Păr. I. Cătălișan, I. Chereșteșiu, E. Neagoș și I. Varna.
4. *Rogoz* (tr. Lăpuș), 20—23 Mai: cond. Păr. Ilie Pop, 137 cumin.
5. *Moigrad* (tr. Surduc), 8—11 Apr.: cond. Păr. Ioan Cioban, 5 predici și 330 cuminecări; ajut. Păr. V. Radu și Șt. Török.
6. *Nimigea de jos* (tr. Beclean), 11—14 Iunie: cond. Păr. Petru Scridon, 9 predici și 152 cuminecări; ajut. Păr. V. Zimveliu, I. Bolog și E. Ciurdărean.
7. *Feldioara* (tr. Câmpia), 12—14 Iunie: cond. Păr. Elie Gordon, 385 cuminecări.
8. *Bistrița* (tr. Bistrița), 8—11 Apr.: cond. Păr. Ioan Radu, 6 predici și 635 cuminecări; ajut. Păr. Tătaru V. și I. Sângeorzean.
9. *Aluniș* (tr. Huedinului), 7—9 Mai: cond. Păr. Sabin Truția, 4 predici și 150 cuminecări; ajutor Păr. I. Cobârzan și Mereu I.
10. *Jucul de mijloc* (tr. Someș), 19—21 Noemvrie: cond. Păr. Onisie

- Morar, 5 predici și 188 cuminecări; ajut. Păr. N. Lemeny.
11. *Glod* (tr. Ileanda), 19—22 Noemv. : cond. Păr. Șt. Botta, 8 predici și 407 cuminecări; ajut. Păr. G. Blaga.
12. *Săcel* (tr. Iara), 12—14 Noemvrie: cond. Păr. Nistor Mureșan, 6 predici și 150 cuminecări; ajut. Păr. E. Dulău și preotul local.
13. *Pata* (tr. Cluj), 29—31 Octomvrie: cond. Păr. Victor Nicoară, 6 predici și 360 cuminecări; ajut. Păr. Lehene și preotul local.
14. *Țăud* (tr. Buciumi), 29—31 Oct. : cond. Păr. Vlaicu Patriciu, 5 predici și 120 cuminecări; ajut. Păr. Deac G. O. Pantea și preotul local.
15. *Muşca* (tr. Munții-Apuseni), 14 Nov.:

cond. Păr. Cornel Oțiel, 400 cum.; ajut. Păr. Nistor Gligor, V. Lungu, O. Butur și I. Iepure.

Totalul predicilor sunt --- 77.
Totalul cuminecărilor sunt 4.081.

Recapitulare :

Totalul general: I. cuminecări 8.465
II. cuminecări 4.071

Total general: cuminecări 12.536

Totalul gneral: I. predici --- 194
II. predici --- 77

Total general: predici --- 271

Cluj, la 17 Martie 1939.

Ioan Agârbiceanu Păr. **Pompeiu Onofreiu**
canon., preș. Reun. diec. paroh, notar. Reun. diec.
de Misiuni de Misiuni

FONDUL „REUNIUNEI DE MISIUNI SFINTE”

BILANȚ GENERAL

la 31 Decemvrie 1938.

ACTIV**PASIV**

CASSA:		Fondul „Reuniunii de Misiuni Sfinte”	71.780
Numerar efectiv	44.672		
A CȚII:			
200 bucăți acții la banca „Concordia” No. 8.901—9.000 și 9.001 — 9.100 à 50 Lei	10.000		
1 bucată acție la „Banca Românească din Valea Someșului” à 500 Lei	500		
DEPUNERI:			
Depunere la banca „Concordia” libelul No. 695	16.608		
	71.780		71.780

Cluj, la 31 Decemvrie 1938.

Controlor,

Dr. Emilian Lemeny

Nr. 2683—1939.

Casier,

Păr. Miron Pop

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

PARTEA NEOFICIALA.

Doue mari solemnități

în Catedrala „Schimbarea la Față”

Una, de comemorare a Marelui dispărut, Preafericitul Părinte: *Pius al XI-lea*, alta, de jubilară a nou alesului Pontifice: *Pius XII*. Ambe aceste solemnități sau desfășurate cu participarea tuturor autorităților locale, în Catedrala: »Schimbarea la Față«, în cadrele liturghiilor arhieresti, celebrate și pontificate de către *Inalt Preasfințitul nostru Episcop Iuliu*.

Căa dintâi: „de comemorare“, a avut loc Duminecă, în 19 Februarie a. c. A fost cu adevărat o solemnitate, pe cât de strălucită, pe atât de duioasă. În fața mulțimilor, pe cari abea le cuprindea Catedrala, *I. P. S. Sa*, a rostit o foarte impresionantă cuvântare, un memorabil cuvânt funebru, în care, cu neîntrecută vervă oratorică, înzistă asupra ne-ajunselor calități ale Marelui dispărut, pe care-l deplânge astăzi cu sinceritate, toată creștinătatea.

Iată-l pe acela — a spus *I. P. S. Sa*, — care: cu adevărat a fost aici pe pământ cel mai înalt, cel mai ridicat la locul cel mai de frunte, la scaunul lui *Petru*, pe care *Domnul* l-a pus la temelie Bisericii Sale prin cuvintele: „Tu ești *Petru* și pe această piatră voi zidi biserica Mea, jeliți astăzi sincer de întreagă creștinătatea, nu numai de lumea catolică. Această adâncă jale, a trecut peste granițele creștinătății, chiar în împărăția anticreștină, care cu acest trist prilej, s'a plecat cu smerenie înaintea Aceluia, care a fost vrednic urmaș al Sf. *Petru*; înaintea Aceluia, care s'a impus, nu numai prin vasta lui știință, ci și prin smerenia sufletului său.

El s'a rugat, nu numai pentru cele 400 milioane catolici pe cari i-a păstorit, ci pentru

toată lumea, pentru pacea tuturor, revărsând prin nenumărate rugăciuni, și multe jertfe, pacea lui *Isus* în toate inimile. A fost cu adevărat „cel mai mare Părinte al vremilor prezente, și al timpurilor noastre“, a spus despre El, însuș președintele Camerei franceze.

La omagiile întregii creștinătăți, ne asociem și noi, românii, cu tot sufletul și cu nemăsurată dragoste, pentru deosebitul interes și grije ce ne-a purtat și care, din generozitate ne-a dăruit această Biserică, și un splendid Institut pentru români, în Roma.

Prin ridicarea părăstasului în duioasele cântări ale clericilor și o caldă rugăciune pentru odihna sufletului mare, a Marelui dispărut, trista solemnitate a luat sfârșit în acordurile unui simțit, „In veci pomenirea lui.“

**

În cadrele liturghiei arhieresti, celebrate Duminecă, în 12 Martie, s'a jubilat, cu participarea aceluiași autorități și mulțimi, alegerea noului Pontifice: *Pius XII*. A fost această jubilară o strălucită sărbătoare, un strălucit praznic de triumf: *triumful dreptății*, obținut de Biserică, prin alegerea celui mai bun, a celui mai vrednic între vrednici.

În cadrele unui strălucit discurs, *I. P. S. Sa*, a arătat marea personalitate a marelui nou ales Pontifice, pe care, pentru strălucirile lui daruri, conclavul i-a acordat cea mai înaltă încredere, încă în cea dintâi zi.

Și această sărbătoare de bucurie a încheiat-o acordurile unui puternic: „Pe stăpânul“, executat de corul clericilor.

Păr. Silviu Popa

Instalarea noului canonic Dr. Grigoriu Strîmbu

Duminecă în 26 Martie a. c., în cadrele liturghiei arhieresti oficiată în Catedrala „Schimbarea la Față“, *I. P. S. Nostru Episcop, Iuliu*, a făcut înscăunarea solemnă a noului canonic *Dr. Grigoriu Strîmbu*, eminentul profesor al Academiei noastre de Teologie.

Nou alesul canonic, a întrunit încrederea

unanimă a *I. P. S. Sale* și veneraților membrii capitulari, în virtuțile trecutului său de preot ideal și plin de merite pe teren bisericesc. Cel mai mare merit l'a câștigat fără îndoială ca educator al generațiilor de peoți și elevi, cari s'au perindat în vreme de un sfert de veac prin școalele din Gherla și mai nou în Cluj, unde a funcționat Dsa.

Sunt mult grăitoare cuvintele de felicitare ce i-au adresat clericii, cu prilejul numirii sale în noua demnitate :

„*Reverendisime! A-ți fost și sunteți pentru elevii DVoastră, un focar viu de lumină, a cărei raze se alimentează dintr'o înaltă cultură teologică și universală. Catedra DVoastră era, o afirmăm fără sfială: un adevărat altar, unde se aducea prinos Domnului și Neamului; era un izvor de bunătate și dragoste părintească. DVoastră ați fost și sunteți, depozitariul comorilor dumnezeirii și a Bisericii, pe care ați ținut să le vărsați cu atâta diligență, erudiție și generozitate în sufletul atâtor generații de elevi.*

„*Pentru această lumină, bogăție și dragoste sufletească, — ne-ați dat doar, chiar din sufletul nobil al DVoastră — cu prilejul ridicării cu vrednicie la demnitatea de canonic, primiți, vă rugăm, cel mai sincer prinos de recunoștință și strigătul inimei voastre:*

„*Să trăiți întru mulți ani, bunule Părinte!*”

Iată o mărturisire sinceră a acelora, cari, prin rostul elevului de astăzi, tradează munca

și sufletul unui adevărat părinte, adevărat educator, timp de un sfert de veac.

De altfel părintele Grigorie în toate slujbele și demnitățile ce i-s'au încredințat, a căutat se aibă totdeauna conștiința datoriei împlinite. Fostul profesor de *Biblic* și mai pe urmă de *Morală*, are pentru ambe studiile, vast și documentat manuscris, care așteaptă lumina tiparului.

Noul dignitar mai are și faima de bun și distins orator bisericesc. Mărturisesc despre acest frumos dar al lui, amvoanele catedrelor din *Gherla* și *Cluj*, apoi foarte numeroasele amvoane ale bisericilor din Eparhie, în cari a răsunat glasul pătrunzător de misionar, al noului canonic.

De altfel personalitatea păr. canonic Dr. Grigoriu Strâmbu, fiind prea populară și prea bine cunoscută în biserica noastră, ne scutește, de noi amănunte asupra activității și chiar biografiei Sale. Îi zicem, deci din tot sufletul și cu toată sinceritate: „*Întru mulți, mulți și fericiți ani, în noua și bine-meritata demnitate*”.

Păr. Silviu Pop a

Păstorul ingeresc

(urmare.)

2. Primul atac contra autenticității prorociei sf. Malachia a scris-o, târziu după tipărire P. Carrière, la 1663. Produce argumente raționale și critică severă a prorociei, totuși nu e destul de convingător, pentru a clătina încrederea generală în autenticitatea prorociei. (Mai înainte P. Mauriquez, la 1642, se îndoiește incidental asupra caracterului supranatural al prorociei.) P. Carrière a făcut școală, iezuitul P. Papebrock crede a clătina încrederea prin câteva întrebări puse, iar la 1689 P. Menestrier inventează o teorie (crezută genială) pentru a explica „origina” prorociei. Spune, că ar fi compusă tocmai în preajma conclavului din 1590 de un partizan înfocat al Cardinalului Simoncelli, pentru a determina Cardinalii să-l aleagă pe acesta. Spune adecă deviza celui ce era să fie ales atunci: „Ex. antiquitate Ur-

bis; și — spune P. Menestrier, card. Simoncelli era din Orvieto—Urbs vetus. Afirmăția nu se bazează pe nimic serios, nici un document, nici o dovadă. Card. Simoncelli n'a fost ales, și de altfel era prea bătrân pentru a râvni la Pontificat. De altfel: „ex. antiquitate urbis” nu înseamnă cetate veche, și nu identică cu „urbs vetus”, ci din vechimea (din bătrânie, sau vechile familii) orașului, ceea ce s'a potrivit la ales, Grigore XIV. Deci autenticitatea prorociei nu este răsturnată, deși teoria este susținută și azi de contrarii autenticității. Abatele Vallemont (în Observations sur la prophétie des Papes) și Moreri nu pot aduce argumente decisive.

Cu cât timpul înaintează, cu atât sunt de remarcat și de admirat exactitățile devizelor sf. Malachia. Din acest motiv opoziția slăbește tot mai mult, și respectul față de ele spo-

rește. Lucrări serioase și temeinice, în diferite limbi și țări, sunt nevoite să remarce exactitatea și adevărul devizelor, și să apere caracterul supranatural al devizelor. Se observă - ceea ce întărește încrederea scriitorilor - că sf. Malachia cunoștea și antipapii și lor le mai dă devize în felul celorlalte.

Dacă unele devize — în lipsă de cunoștințe de istorie, geografie și heraldică — se pretează la mai multe interpretări, altele sunt limpezi și logice, încât sunt de admirat.

Nici obiecția, că sf. Malachia folosește câteva aluzii păgânești în devizele sale (ex.: Fructus Iovis juvabilis Iuliu II, și Esculapii pharmacum I Piu IV (Médicis), n'a putut slăbi încrederea în aceste prorocii. În catacombe aflăm pe Mântuitorul reprezentat sub simbolul lui Orfeu; și sf. Malachia a putut folosi 2 simboale cu aluzii păgâne.

3. Aș mai dori să arăt câteva din realizările devizelor; se înțelege numai câteva mai frapante, din cele multe.

„Undosus vir (bărbat asemănător undei.) Leo XII a murit la câteva zile după alegerea sa: a trecut ca unda.

„De flumine magno“: calea lactae se numea latinește; Altieri — căreia i-a aparținut Clemente X, este și calea lactee. „Peregrinus apostolicus“: Piu VI. a călătorit la Viena pentru a opri pe Iosif II. dela reformele primejdioase proiectate, și a murit în exil la Valence (Franța) ca martirul revoluției franceze. „aquila rapax“: pontificatul lui Piu VII a văzut domnia lui Napoleon.

Papii mai noi cunoscuți și de noi:

Leon XIII „Lumen de coelo“ (nu e nevoie a explica, pentru ce); Pius X: „Ignis ardens“, arzător pentru a restabili toate întru Hristos, și mort în prima lună a războiului mondial; Benedict XV: „Religio depopulata“, Pon-

tific în timpul războiului ce a înghițit atâtea vieți omenești; Pius XI: „Fides intrepida“, în butul diferitelor lupte ideologice avea credința neclătinată și un optimism creștin. Actualul șef al Bisericii: Pius XII: „Pastor angelicus“.

4. După actualul Pastor angelicus, sf. Malachia dă numai 5 divize: Pastor et nauta; Flos florum; De medietate lunae; De labore solis și Gloria olivae. Aici prorocia adaugă: *In persecuția ultimă pe tronul Sacrei Biserici Romane va ședea Petru Romanul. care își va paște oile în multe necazuri, după trecerea acestora cetatea de pe 7 coline va fi dărâmată și Judecătorul înfricoșat va judeca poporul.*

Unii se scandalizează de acest audus și de faptul că judecata din urmă e prea aproape așezată. Timpul judecării din urmă nu-l știe nimeni, deci poate fi și curând. În prorocie însă nu se spune că *imediat* după „Gloria olivae“ ar urma Petru Romanul și judecata; nu precizează: *când* va veni judecătorul. Faptul că nu dă alte devize, ne face să *presupunem* (nu să *știm* că urmează sfârșitul.

*

Biserica nu s'a declarat despre autenticitatea celebrei prorocii a sf. Malachia; deci fiecare om e liber să o primească sau să nu o primească, după cum crede de cuviință. Totuș suntem convinși, că noul nostru Pontific Pius XII va fi într'adevăr „Păstor îngeresc“, conducând Biserica cu înțelepciunea și zelul, pe care i-le cunoaște lumea întregă!

NOTĂ. Cred că nu e nevoie să accentuez, că n'am pretenția de a fi produs ceva nou. Principala izvor folosit este: „La prophétie des Papes“ de A. Farges, Paris, Bonne Presse 1920. Am dat ceva din cauza actualității.

Prof. Gheorghe Pteancu.

**Tuturor cititorilor noștri le dorim sărbători fericite,
zicându-le: HRISTOS A INVIAT!**